

Beskæftigelsesvæksten skyldes ikke kun flere indvandrere og seniorer – også at de arbejder mere

ANALYSE

OKTOBER 2025

Af forskningsprofessor Jacob Nielsen Arendt og analytiker Ingibjörg Sól Ingólfssdóttir,
ROCKWOOL Fonden

Danmark undergår i årene fremover store demografiske forandringer med et fald i antal personer i den arbejdsdygtige alder, samtidig med, at efterspørgslen på arbejdskraft forventes at stige indenfor specifikke sektorer som ældrepleje, forsvar og dele af den private sektor. Det er et åbent spørgsmål hvor eventuel ekstra arbejdskraft i fremtiden skal komme fra. Skal Danmark fortsat tiltrække udenlandsk arbejdskraft, og skubbe på i retning af at flere seniorer bliver længere på arbejdsmarkedet eller er der behov for andre tiltag der kan løfte arbejdsudbuddet?

Fra 2008 til 2024 er antal fuldtidsbeskæftigede steget med 230.000 personer, og det er veletableret, at stigningen især er sket blandt indvandrere og seniorer over 60 år. Denne analyse viser, at beskæftigelsesvæksten i høj grad skyldes, at disse grupper arbejder *mere*, og ikke alene af at der er *flere* indvandrere og seniorer i arbejdsstyrken.

Det er væsentligt af flere årsager: For det første giver det et billede af, at der er et beskæftigelses-potentiale blandt dem, der er i landet. Men også fordi de sidste mange års stigning i beskæftigelsen er sket i en langvarig højkonjunktur, kan den risikeres at tabes, hvis konjunkturerne vender.

Resumé

Udgangspunktet for analysen er en opdatering af tidligere fund¹, der viser, at stigningen i antal fuldtidsbeskæftigede i årene siden 2008 særligt skyldes indvandrere og seniorer (60-70-årige).

Det er imidlertid ikke før belyst, hvor stor en rolle den samlede arbejdstid per borger har haft for udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede i forhold til et større antal hænder gennem indvandring og demografiske ændringer i den arbejdsdygtige alder. Den samlede arbejdstid per borger inkluderer både personer uden arbejde og på deltid og angives som fuldtidsbeskæftigelsesgrader, som angiver hvor meget arbejdstiden udgør i forhold til en fuldtidsbeskæftiget.

Første del af analysen viser, at seniorer og indvandrere både har forøget deres fuldtidsbeskæftigelsesgrad og er blevet flere i befolkningen i den arbejdsdygtige alder fra 2008 til 2024. Mens der er kommet mere end 300.000 flere indvandrere, er antal 60-70-årige steget med 37.000. Det kompenserer for et fald på mere end 80.000 i antallet af 18-59-årige, der er født i Danmark.

Men selv hvis antal borgere i den arbejdsdygtige alder blev fastholdt på deres niveau i 2008 ville ændringen i fuldtidsbeskæftigelsesgrad medføre en stigning i beskæftigelsen svarende til 112.000 fuldtidsbeskæftigede. Til sammenligning, ville de flere hænder som følge af indvandring og flere ældre ved en fastholdt fuldtidsbeskæftigelsesgrad have øget beskæftigelsen svarende til 76.000 fuldtidsbeskæftigede. Den øgede arbejdstid per borger har derfor haft *større* betydning for væksten i antal fuldtidsbeskæftigede over perioden, end det øgede antal hænder i den arbejdsdygtige alder².

Selvom størstedelen af stigningen i øget arbejdstid per borger skyldes at flere seniorer bliver længere på arbejdsmarkedet, bidrager en højere arbejdstid per borger for indvandrerne også med en stigning svarende til knap 35.000 fuldtidsbeskæftigede³. Omvendt bidrager en faldende arbejdstid per borger for de 18-59-årige, der er født i Danmark, til et fald svarende til 41.000 fuldtidsbeskæftigede.

Anden del af analysen viser, hvilke undergrupper der driver stigningerne i samlet arbejdstid for indvandrere og seniorer. For det første er en stor del af stigningen for seniorer sket før

¹ Se fx Jonassen (2019), AE (2023), DA (2024), DØRS (2024) samt Økonomiministeriet (2025).

² Beregningen er baseret på en dekomponering af antal fuldtidsbeskæftigede i antal og fuldtidsbeskæftigelsesgrader, se bilag 2. Dekomponeringen forklarer 82% af den samlede stigning. Restdelen kan fx skyldes at nye indvandrere og ældre seniorer på arbejdsmarkedet har en anden sammensætning og dermed potentiel arbejdstid end tidligere.

³ Bilag 2 viser, at hvis man alene ser på ældre under den til enhver tid gældende folkepensionsalder rykkes forholdene mellem arbejdstid og antal hænder for seniorer, men det rykker ikke ved at arbejdstid stadig har stor betydning, og at den øgede fuldtidsgrad for indvandrere står stadig for en stigning svarende til ca. 35.000 antal fuldtidsbeskæftigede.

folkepensionsalderen. Det understreger, at seniorernes vækst primært skyldes reformer af *tidlige* tilbagetrækningsordninger som efterlønnen. Selvom fuldtidsbeskæftigelsesgraden også er steget for de 65- og 66-årige, da folkepensionsalderen blev sat op fra 2019 til 2022, er deres beskæftigelsesniveau fortsat lav. For det andet viser analysen, at indvandrere, der *ikke* i første omgang er kommet til Danmark for at arbejde (dvs. primært flygtninge og familiesammenførte), er vokset mere i antal end indvandrere, der primært er kommet hertil for at arbejde fra lande *udenfor* EU/EØS. Det er centralt fordi det er arbejdsmigranter fra lande udenfor EU de politiske vinde i høj grad retter sig mod. Da gruppen med *andre* ophold end EU/arbejde samtidig har øget deres fuldtidsbeskæftigelsesgrad væsentligt fra 2016 til 2024, bidrager denne gruppe til væksten i fuldtidsbeskæftigede i samme omfang som arbejdsmigranter fra andre lande end EU.

Hvis den fremtidige reduktion i antal personer i den arbejdsdygtige alder skal modvirkes, kan man gå flere veje og det er et åbent politisk spørgsmål, hvilken der vælges. På den ene side er der god grund til at understøtte de elementer, som indtil nu har vist sig effektive, nemlig at tiltrække indvandrere og udsætte tilbagetrækningen for seniorer. Analysen viser f.eks., at der stadig er et beskæftigelsespotentiale blandt seniorerne. Hvis det politisk ønskes at øge tilbagetrækningsmulighederne eller at begrænse indvandringen, viser denne analyse, at der er et beskæftigelsespotentiale blandt de indvandrere, der allerede er i landet. Analysen viser også, at det er et beskæftigelsespotentiale blandt 18-60-årige danskere, men at der er behov for viden om, hvad der driver denne gruppes lave arbejdstid per borger.

BOKS 1. Hoveddefinitioner.

Beskæftigelsen i fuldtidspersoner = Antal personer x fuldtidsbeskæftigelsesgraden

Antal personer. Angiver antal personer i den pågældende gruppe i befolkningen.

Fuldtidsbeskæftigelsesgraden (arbejdstid per borger). Opgøres som gennemsnit over månedlige antal lønnede timer delt med 160,3 for alle personer i den pågældende gruppe i befolkningen. Hvis antal månedlige timer er lig med eller større end 160,3 sættes månedsværdien til 1. Personer med 0 timer indgår også.

Den arbejdsdygtige alder. Opgøres traditionelt som aldersspændet fra 18 år til folkepensionsalder. For at skelne mellem demografiske ændringer og ændringer i folkepensionsalderen, der udvider den arbejdsdygtige alder, anvendes i udgangspunktet 18-70-årige som aldersspænd, og betydningen af stigningen i folkepensionsalderen belyses separat.

Arbejdsstyrken. Personer i den arbejdsdygtige alder kan opdeles i personer i og udenfor arbejdsstyrken. Arbejdsstyrken udgøres af ledige (der er jobsøgende) og beskæftigede, mens personer udenfor arbejdsstyrken enten er under uddannelse, pensioneret eller i kortere eller længere tid ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet på grund af sygdom eller nedsat funktionsevne. Det inkluderer fx personer på sygedagpenge, ressourceforløb, og såkaldt aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Del 1: Vokser beskæftigelsen fordi vi er flere eller fordi vi arbejder mere?

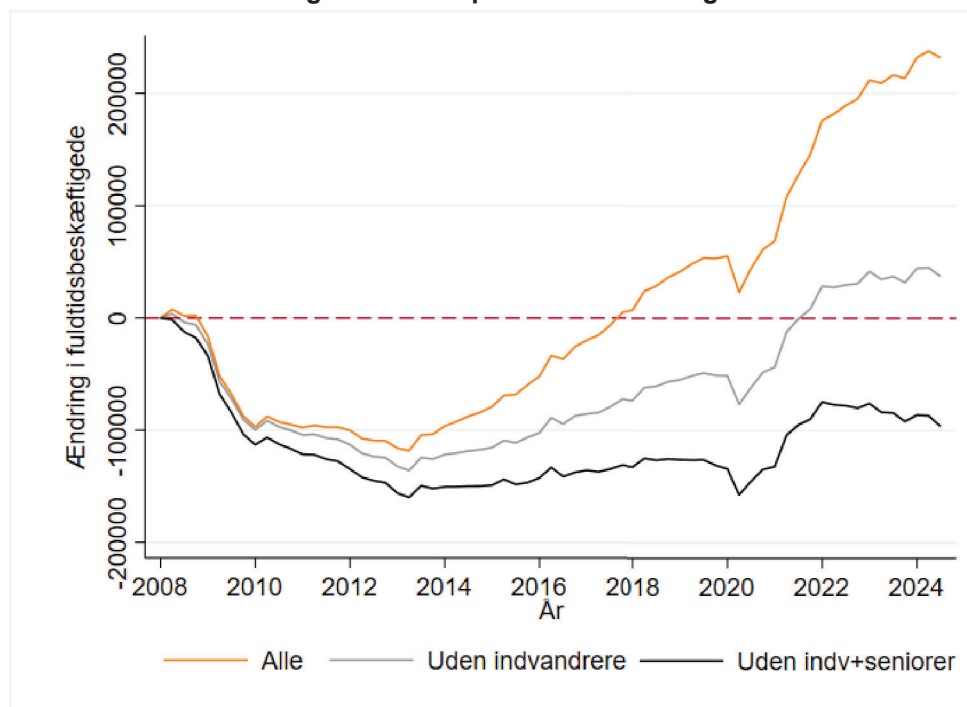
Seniorer og indvandrere har drevet væksten i beskæftigelsen fra 2008 til 2024

En hovedfortælling om det danske arbejdsmarked er, at beskæftigelsen gang på gang har slået rekord på grund af udviklingen for seniorer og indvandrere. Det er vist i figur 1.

Fra 2008 til 2024 er antal beskæftigede 18-70-årige opgjort i fuldtidspersoner steget med over 230.000 personer (jf. den orange linje). Den grå og sorte linje viser udviklingen, når indvandrere (grå linje) henholdsvis indvandrere og seniorer (sorte linje) udelades. Den sorte linje viser med andre ord, at der var 90.000 færre fuldtidsbeskæftigede 18-59-årige, der er født i Danmark, i 2024 end i 2008. Forskellen på den orange og sorte linje viser, at beskæftigelsen ville være over 300.000 fuldtidspersoner lavere i 2024 uden indvandreres og seniorers ekstra beskæftigelsesbidrag.

Væksten i antal fuldtidsbeskæftigede kan både være drevet af flere hænder i den arbejdsdygtige alder og af, at befolkningen i den arbejdsdygtige alder arbejder mere (se boks 1). De følgende afsnit dokumenterer, hvor meget hver af disse har ændret sig, og hvad de har betydet for udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede.

FIGUR 1. Antal beskæftigede fuldtidspersoner 18-70-årige i forhold til 2008

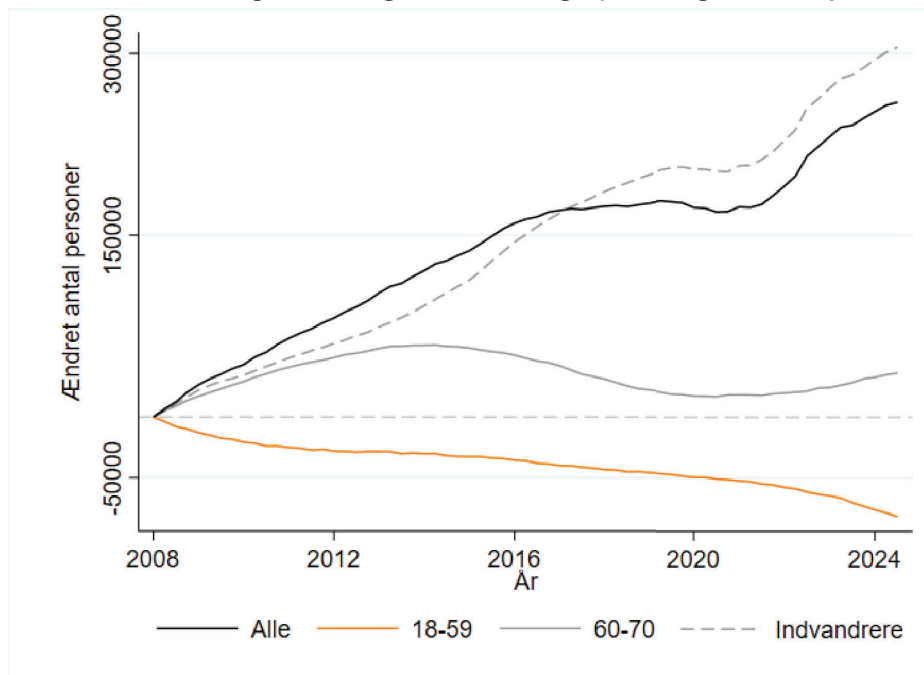
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Gruppen "Alle" inkluderer alle 18-70-årige med bopæl i Danmark. Der anvendes Danmarks Statistiks definition af indvandrere: personer der er født i udlandet, og hvor ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Seniorer er 60-70-årige. Beskæftigelse inkluderer alle personer, som indgår som beskæftigede i BFL og fuldtidsbeskæftigelsen er opgjort som antal månedlige arbejdstimer delt med 160,33 og sat til 1, hvis derover.

Flere indvandrere og seniorer har øget antal personer i den arbejdsdygtige alder

Figur 2 viser, hvordan antallet af personer i den – bredt fortolket - arbejdsdygtige alder (18-70 år) har udviklet sig siden 2008. Figuren viser, at der var mere end 250.000 flere 18-70-årige personer i Danmark i 2024 end i 2008 (sort linje), og at det er drevet af en større tilvækst på over 300.000 indvandrere (stiplet grå linje). Blandt personer født i Danmark er der blot kommet 37.000 flere 60-70-årige (grå fuldt optrukne linje), mens antallet af 18-59-årige er faldet med over 80.000 i perioden (orange linje).

FIGUR 2. Befolkningsudvikling for 18-70-årige (ændringer i antal personer ift. 2008)

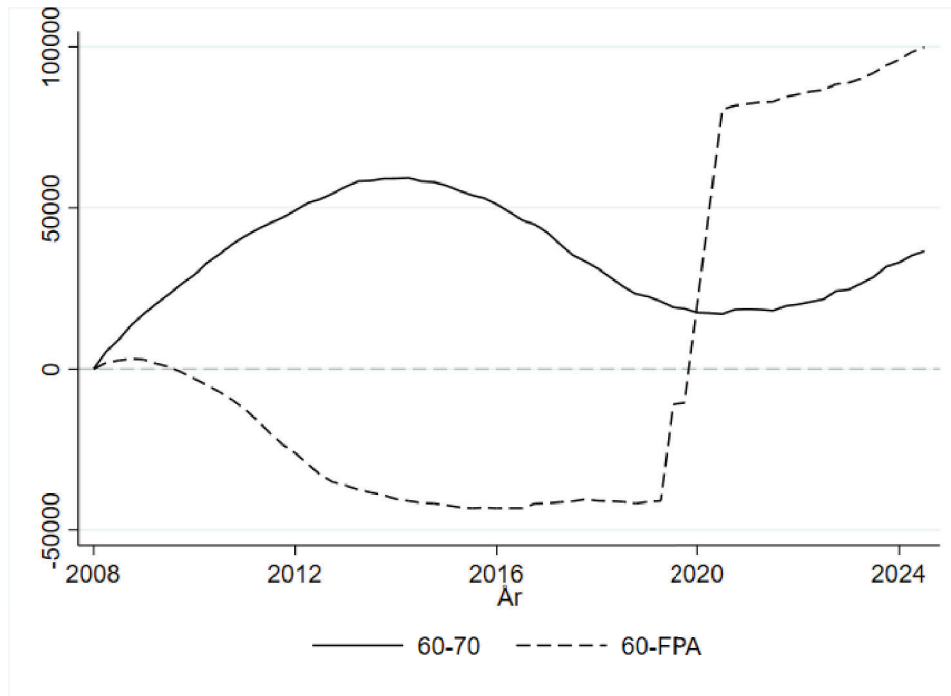
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Der anvendes Danmarks Statistiks definition af indvandrere: personer der er født i udlandet, og hvor ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. 18-59 og 60-70-årige er eksklusive indvandrere.

Figur 2 viser, at forøgelsen af seniorernes beskæftigelse i mindre grad handler om, at der antalsmæssigt er kommet flere seniorer. Til gengæld er seniorernes deltagelsesgrad (flere er i arbejde) steget markant, som følge af hævelsen af både efterløns- og folkepensionsalderen (se boks 2), hvilket betyder, at flere seniorer indgår i arbejdsstyrken i dag sammenlignet med tidligere.

Opdelingen af beskæftigelsesvæksten i antal hænder og arbejdsomfang kan se forskellig ud for seniorerne alt efter om 'antallet' af hænder opgøres som antallet i befolkningen eller som antallet, der står til rådighed for arbejdsmarkedet (arbejdsstyrken). Det er illustreret i figur 3. Figuren gentager udviklingen i antallet af 60-70-årige (grå linje), men viser at forøgelsen af folkepensionsalderen fra 2019 til 2022 (se boks 2) har medført, at antallet af 60+årige under folkepensionsalderen er forøget med ca. 100.000 personer fra 2008 til 2024.

FIGUR 3. Antal 60-70-årige og antal under folkepensionsalderen, 2008-2024

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

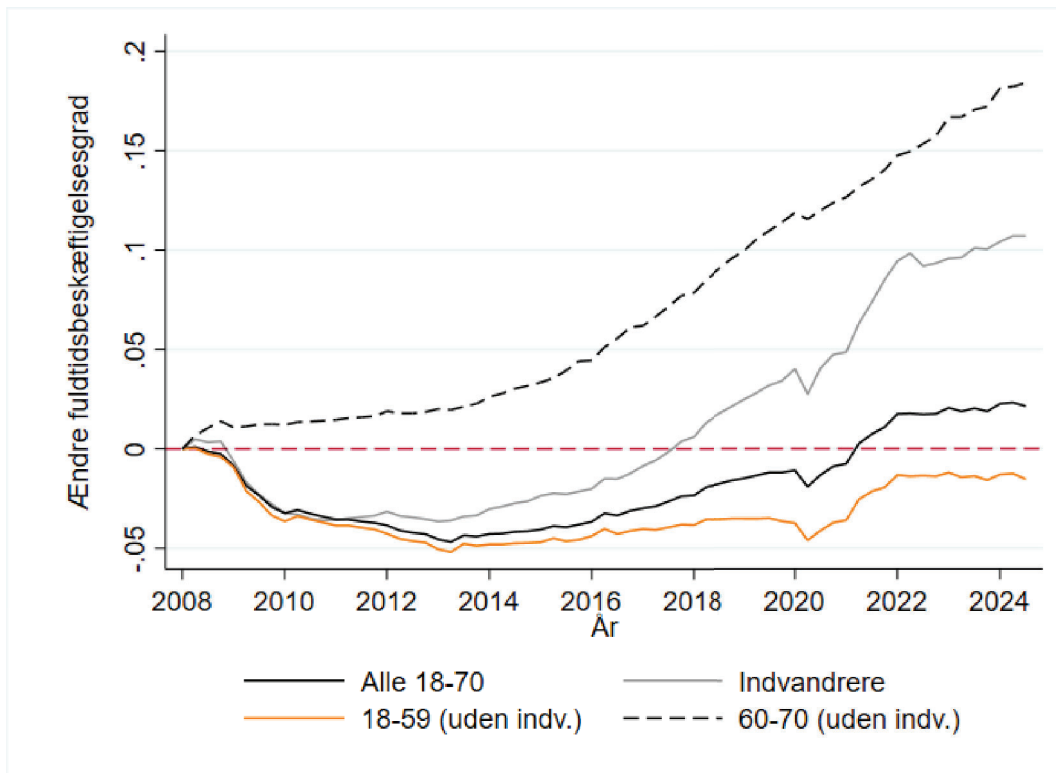
Note: "FPA" står for Folkepensionsalder, der ændres fra 65 til 67 med halvårige mellemrum fra 2019 til 2022.

Seniorer og indvandrere arbejder mere end i 2008

Mens antal personer i den arbejdsdygtige alder er steget som følge af indvandring og et højere antal seniorer i den arbejdsdygtige alder, viser figur 4 udviklingen i de forskellige befolkningsgruppers gennemsnitlige arbejdsomfang (inkl. dem som ikke arbejder). Det kaldes fuldtidsbeskæftigelsesgraden, og er defineret som en gruppes samlede antal arbejdstimer i forhold til antal timer, hvis alle i gruppen arbejdede på fuld tid (se boks 1).

Fuldtidsbeskæftigelsesgraden er steget med lidt over 2 procentpoint for alle 18-70-årige fra 2008 til 2024 (sorte linje i figur 4). Som det var tilfældet for udviklingen i antal 18-70-årige personer i befolkningen (figur 2), er fuldtidsbeskæftigelsesgraden særligt steget for indvandrere og seniorer, med stigninger på henholdsvis 11 og 18 procentpoint (hhv. grå og sort-stiplet linje). Fuldtidsbeskæftigelsesgraden for de 18-59-årige født i Danmark (orange linje) ligger derimod 1,5 procentpoint lavere i 2024 end i 2008. Udviklingen har tilmed, i modsætning til udviklingen for indvandrere og seniorer, kun været svagt stigende siden 2013 og ser ud til at være fladet ud efter et niveau-skifte fra 2020 til 2022.

FIGUR 4. Ændringer i fuldtidsbeskæftigelsesgrader ift. 2008

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Indvandrer følger Danmarks Statistiks definition og de 18-59, og 60-70-årige er eksklusive indvandrere. Beskæftigelse inkluderer alle personer, som indgår som beskæftigede i BFL og fuldtidsbeskæftigelsesgraden er opgjort som antal fuldtidsbeskæftigede delt med antal personer i gruppen. Fuldtidsbeskæftigelsen er opgjort som månedlige arbejdstimer delt med 160,33 og sat til 1, hvis derover.

Beskæftigelsesgraden har stor betydning for væksten i fuldtidsbeskæftigede

De foregående figurer har vist, at antallet af hænder i den arbejdsdygtige alder og fuldtidsbeskæftigelsesgraden har udviklet sig i samme retning fra 2008 til 2024 for forskellige befolkningsgrupper: Indvandrere og seniorer (født i Danmark) er blevet flere og arbejder mere, mens 18-59-årige (født i Danmark) er blevet færre og arbejder mindre (i gennemsnit, inkl. personer uden arbejde).

Figur 5 viser, hvilken betydning antal personer henholdsvis fuldtidsbeskæftigelsesgraden hver især har haft for udviklingen i fuldtidsbeskæftigelsen fra 2008 til 2024⁴. Opgørelsen bag figuren er

⁴ Sammenligningen fra 2008 til 2024 sammenligner to høj-konjunktursituationer, og udligner derfor delvist variationen på tværs af konjunktursituationer. Fuldtidsbeskæftigelsesgraden forklarer en

baseret på to simple prædiktioner af, hvor meget antal fuldtidsbeskæftigede ville være steget:

- 1) Hvis det alene var fuldtidsbeskæftigelsesgraden (befolkningens arbejdsomfang), der var ændret, og antallet af personer var forblevet på niveauet i 2008. Det er illustreret i figur 5 med "Fuldtidsgrad".
- 2) Hvis det alene var *antal* personer i den arbejdsdygtige alder der var ændret, og fuldtidsbeskæftigelsesgraden var forblevet på niveauet i 2008. Det er illustreret i figur 5 med "Antal".

Prædiktionerne er foretaget på baggrund af gennemsnitlige fuldtidsbeskæftigelsesgrader for de tre grupper: Indvandrere, henholdsvis 18-59-årige og 60-70-årige, der er født i Danmark (metoden er beskrevet nærmere i bilag 2).

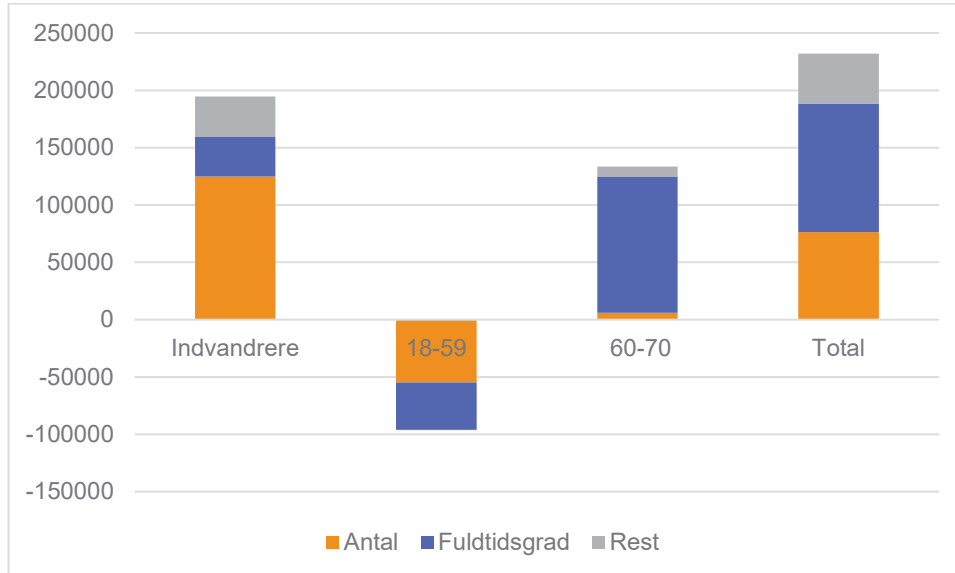
Tilsammen forklarer de to faktorer – fuldtidsbeskæftigelsesgrad og antal personer - ca. 81% af den samlede stigning i antal fuldtidsbeskæftigede fra 2008 til 2024⁵. Den højere fuldtidsbeskæftigelsesgrad kan forklare en stigning svarende til 112.000 fuldtidsbeskæftigede (48% af den samlede stigning), mens det øgede antal personer forklarer en stigning svarende til 76.000 fuldtidsbeskæftigede (33% af den samlede stigning).

Langt den største andel af stigningen fra den højere fuldtidsbeskæftigelsesgrad kommer fra seniorerne, svarende til 118.000 fuldtidsbeskæftigede, mens væksten i antal seniorer betyder meget lidt. For indvandrere svarer stigningen i fuldtidsbeskæftigelsesgrad til en stigning på knap 35.000 fuldtidsbeskæftigede, mens en øget indvandring svarer til omtrent 130.000 fuldtidsbeskæftigede. Det er altså knap hver femte (22%) af de ekstra fuldtidsbeskæftigede indvandrere, der skyldes højere arbejdsomfang. Omvendt har det ændrede arbejdsomfang også betydet at antal fuldtidsbeskæftigede blandt unge og kernetropperne er reduceret med mere end 41.000, oveni reduktionen som følge af de demografiske ændringer.

større del af ændringerne, hvis der ses på tværs af konjunktursituationer, fx fra 2008 til 2014 og fra 2014 til i dag, se bilagsfigur A.1.

⁵ Resten skyldes interaktionseffekter, hvor både antal og fuldtidsgrader ændres samtidig, fx hvis kompositionen af nye indvandrere og seniorer ændrer sig, se bilag 2.

FIGUR 5. Forklaret ændring i antal fuldtidsbeskæftigede 18-70-årige som følge af ændringer i antal personer og i fuldtidsbeskæftigelsesgrader, 2008-2024

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren viser de forudsagte ændringer i antal fuldtidsbeskæftigede, hvis det er drevet af ændringen i fuldtidsbeskæftigelsesgrad fra 2008 til 2024, men antal hænder holdes konstant på niveauet i 2008 ("Fuldtidsgrad"), henholdsvis andel der er drevet af ændringen i antal personer, mens fuldtidsbeskæftigelsesgrad holdes konstant på niveauet i fra 2008 ("Antal"). De prædikterede ændringer forklarer 82% af stigningen på 230.000 fuldtidsbeskæftigede fra 2008 til 2024 (figur 2), og resten er angivet ved de grå områder ("Rest"), se bilag 2.

Del 2: Hvad driver ændringerne for seniorer og indvandrere?

Beskæftigelsen er stadig lav for seniorer påvirket af forøget folkepensionsalder

For at illustrere betydningen af de ændrede aldersgrænser for efterløn og folkepension for seniorernes beskæftigelse, viser figur 6 henholdsvis seniorernes fuldtidsbeskæftigelsesgrad opdelt på alder⁶. Opdelingen på alder muliggør en synliggørelse af, hvornår specifikke aldersgrupper berøres af de ændrede aldersgrænser.

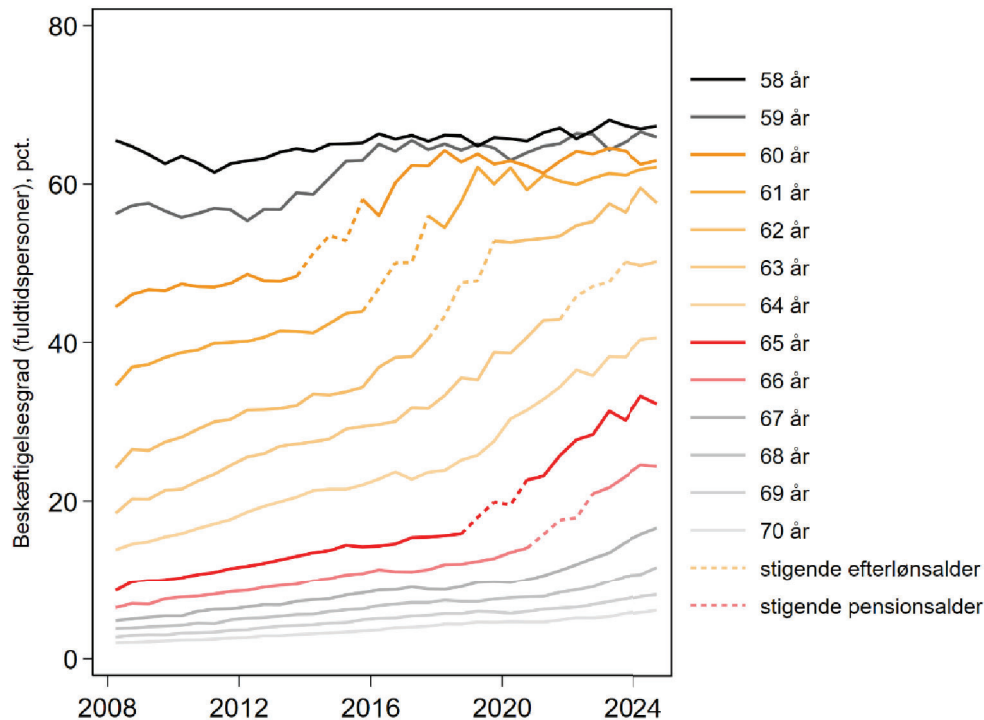
Figuren viser klare tendenser til ændringer i fuldtidsbeskæftigelsesgraden i perioder med ændrede aldersgrænser for efterløn og folkepension, der er markeret med stiplede linjer i figuren. Fx ses en brat stigning i fuldtidsbeskæftigelsesgraden for de 60-årige (øverste orange linje) da efterlønsalderen blev sat op til 61 år i 2014, og tilsvarende ses stigninger for de 61- og 62-årige i årene efter, hvor efterlønsalderen hæves yderligere til 63 år. Langt de største stigninger er altså sket før folkepensionsalderen blev forøget.

Mens konsekvenserne af ændringerne i efterlønsordningen er vist mange gange, er det kun for nylig, at konsekvenserne af den forøgede folkepensionsalder har kunne observeres. Den mørkerøde linje viser fuldtidsbeskæftigelsesgraden for de 65-årige, og den stiger markant netop fra 2019, hvor folkepensionsalderen øges til 65,5 år og til 66 år i 2020. Tilsvarende ses en markant stigning for de 66-årige fra 2021, da folkepensionsalderen øges til 66,5 år og senere til 67 år i 2022 (lysere rød linje).

Figuren viser dog, at fuldtidsbeskæftigelsesgraden for de 65- og 66-årige selv *efter* forøgelsen af folkepensionsalderen stadig er på et lavt niveau (32% hhv. 24% i 2024).

⁶ Der findes mange effektanalyser af tilbagetrækningsordninger for seniorers beskæftigelse, se Bolvig (2025) for en oversigt. Et eksempel på analyse af forøget efterløns- og folkepensionsalder er DØRS (2021). Et andet nyligt eksempel er Hansen og Elm (2024), der belyser betydningen af tilbagetrækning via ordningen Tidlig Pension.

FIGUR 6. Fuldtidsbeskæftigelsesgraden for seniorer opdelt alder, 2008-2024.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik. Alder er defineret som alder per 1. i kvartalet. Det kan således være, at fx nogle af de 58-årige fylder 59 i løbet af et kvartal. Figuren viser halvårige data, beregnet som et gennemsnit over fuldtidsbeskæftigelsesgraden i kalenderårets første henholdsvis sidste seks måneder. De halvår, hvor en aldersgruppe i dele af halvåret er berørt af stigende efterløns- eller pensionsalder, er markerede med stiplede linjer.

Boks 2. Tilbagetrækningsreformer.

Folkepensionsalderen blev som følge af Velfærdsforligene fra 2006 og 2011 hævet gradvist fra 65 til 67 år mellem 2019 og 2022, og vil stige yderligere til 68 år i 2030 og 69 år i 2035. Det er i 2025 besluttet, at folkepensionsalderen stiger til 70 år i 2040. Flere andre lovændringer har haft til formål at give seniorer et større incitament til at blive i arbejde. Det gælder fx reglerne for modregning af arbejdsindkomst for folkepensionister, der blev ændret i 2024.

Udover folkepensionen findes en række muligheder for tidligere tilbagetrækning, som dog ikke belyses eksplicit i denne analyse. Disse ordninger er også blevet ændret ad flere omgange. Dels via økonomiske incitamenter til at udskyde efterløn (fra 1999) og dels ved at efterlønsalderen gradvist hæves fra 60 til 64 år i perioden 2014 til 2026. Efterlønsperioden er på tre år og stiger sammen med fremtidige ændringer i folkepensionsalderen. Endelig er både førtidspensionsreform ændret i 2012, ligesom seniorpension og tidlig pension er indført i 2020 og 2021.

Kilde: DØRS (2021), Hansen & Elm (2024).

Indvandrere med alle slags opholdsgrundlag bidrager til beskæftigelsesvæksten

For at belyse indvandreernes store bidrag til væksten i fuldtidsbeskæftigelsen opdeles indvandrergruppen med hensyn til aktuelle opholdsgrundlag i figur 7 (se boks 3).

Venstre side af figur 7 viser, at en stor del af væksten i antal indvandrere (ca. 165.000) skyldes personer, der er kommet hertil gennem regler for bl.a. arbejdskraftens frie bevægelighed mellem EU og EØS-lande (sort linje)⁷. Antallet stiger stort set over hele perioden, kun afbrudt af en lille opbremsning omkring 2019-2020.

Stigningen i antal indvandrere med erhvervsophold fra lande udenfor EU/EØS (grå linje) er langt mindre (ca. 37.000). Den orange linje viser gruppen med andre ophold end EU og erhverv (orange linje), der ikke er kommet til Danmark primært med henblik på at arbejde. Størrelsen på denne gruppe er steget med knap 89.000 personer, hvilket er ca. 30% af stigningen i det samlede antal indvandrere⁸. Stigningen sker især omkring årene for ankomsten af mange personer på flugt fra Syrien og Ukraine.

Højre side af figuren viser, at alle tre grupper af indvandrere har en højere fuldtidsbeskæftigelsesgrad i 2023 end i 2008⁹. Stigningen siden 2008 er klart størst for indvandrere med EU (sort linje) eller erhvervsophold (grå linje), mens stigningen for gruppen med "andre" opholdsgrundlag særligt finder sted efter 2016.

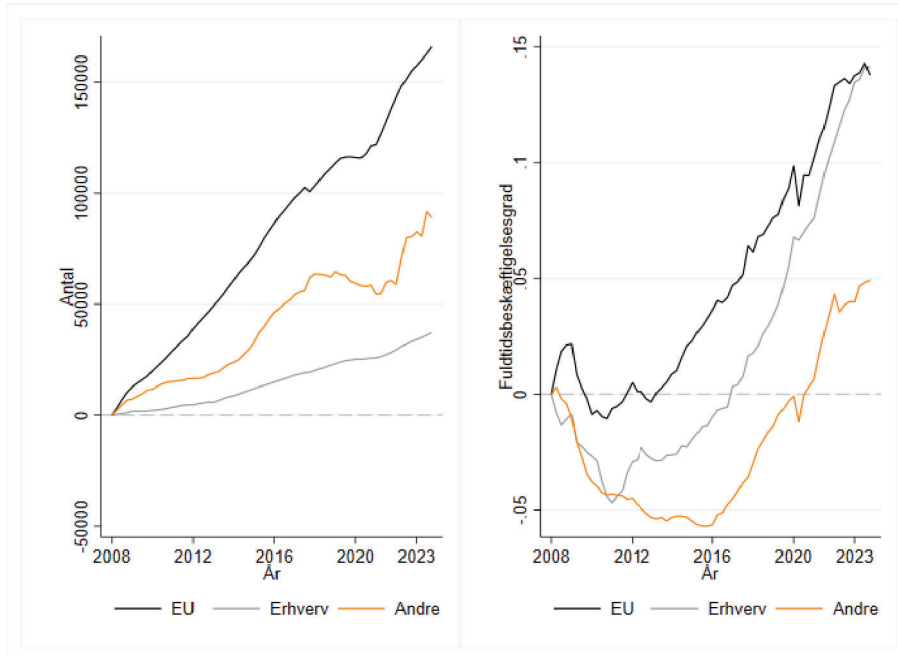
Tilsammen bidrager gruppen med andre ophold end EU/erhverv derfor i lige så høj grad til væksten i fuldtidsbeskæftigelsen som indvandrere med erhvervsophold.

⁷ Gruppen inkluderer også nogle studerende og familiesammenførte fra EU/EØS-lande. På baggrund af statistikbanken, Tabel VAN66, opgøres andel lønarbejdere som 48% af alle opholdstilladelser med henvisning til EU-regler i årene efter 2004 (hvor antal lønarbejdere fra EU steg, da 10 nye lande blev optaget i EU).

⁸ Analysen er også foretaget pba. en inddeling efter vestlig og ikke-vestlig oprindelsesland, baseret på Danmarks Statistiks definition. Denne inddeling viser, at stigningen i antal indvandrere fra ikke-vestlige lande er større end stigningen fra vestlige lande. Det skyldes at indvandrere med ikke-vestlig oprindelse er en sammensat gruppe, der inkluderer både flygtninge, studerende, familiesammenførte og dem med erhvervsophold.

⁹ Opholdsgrundlag er kun tilgængelig i vores data til og med 2023.

FIGUR 7. Befolkningsudvikling for indvandrere (til venstre) samt deres fuldtidsbeskæftigelsesgrad (til højre) ift. 2008, opdelt på opholdsgrundlag

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Indvandrere inkluderer personer i alderen 18-70. Opgørelsen foretages til og med 2023, da det er sidste år i skrivende stund, hvor data for opholdsgrundlag er tilgængelig. Det aktuelle opholdsgrundlag er opgjort vha. variabelen "kategori" fra Danmarks Statistik opholdsregister, svarende til værdi 3 (erhverv), 4 (EU/EØS) og andre udgør restgruppen, inklusiv ukendt opholdsgrundlag.

Boks 3. Opdeling af indvandrergruppen.

Gruppen af udlændinge på det danske arbejdsmarked kan afgrænses på forskellige måder.

Denne analyse tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af indvandrere baseret på herkomst: personer der er født i udlandet, og hvor ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Med denne opdeling medtages alle med udenlandsk herkomst i indvandrergruppen. Gruppen opdeles yderligere på baggrund af opholdsgrundlag for at skelne mellem årsagen til, at indvandrerne kom til Danmark. De forskellige typer opholdsgrundlag er bestemt i udlændingeloven. Selvom årsagen til at komme til Danmark og varigheden af opholdet ofte udviser en sammenhæng, er der ikke en entydig sammenhæng. Fx opholder mellem 30 og 40% af dem, der er kommet til Danmark med arbejdsophold sig stadig i Danmark efter 10 år. Sandsynligheden for at indvandrere får et langvarigt ophold er fx genstand for analyse i DØRS (2024).

En alternativ afgrænsning anvendes fx i den økonomiske redegørelse fra 2024 og 2025 (Økonomiministeriet 2024 og 2025). Her anvendes en afgrænsning fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering baseret på statsborgerskab. Det betyder, at personer der er født i Danmark, men har andet statsborgerskab tæller med som international arbejdskraft, samt at indvandrere ikke medregnes som international arbejdskraft, hvis de efter en årrække i Danmark får dansk statsborger-

Bilag 1: Data og metode

Analysen er begrænset til de individer, der fremgår i Danmarks Statistiks befolkningsregister i det pågældende kvartal. Til analysen bliver der brugt data fra BFL på FSE-serveren for at hente data omkring beskæftigelse, samt kvartalsvise BEF for at afgrænse om individer har bopæl i Danmark i kvartalet. Derudover bliver OPHG brugt til at opdele indvandrere efter opholdsgrundlag.

Disse datakilder er suppleret med befolkningstal hentet fra Statistikbanktabellen, både om historiske befolkningstal og befolkningsfremskrivninger.

Hvis en person arbejder mere end 160,33 timer i en måned (dvs. mere end 37 timer om ugen i gns.), bliver arbejdstimerne i BFL sat ned til 160,33 timer. Dette er i overensstemmelse med fx de beskæftigelsesopgørelser, der findes på jobindsats.dk. Ud over begrænsningen på maksimalt 37 timer om ugen i gns. per person, følger beregningen af fuldtidspersoner i BFL de beregninger, der bliver brugt til Statistikbankens tabeller om beskæftigelse for lønmodtagere.

Fuldtidsbeskæftigelsesgrad er beregnet som antal beskæftigede (fuldtidspersoner) i BFL i en gruppe divideret med antal personer i befolkningen i den gruppe.

Alder er defineret ud fra den 1. i kvartalet (i overensstemmelse med opgørelserne i Statistikbankens befolkningstabeller).

Opholdsgrundlag er defineret som det første opholdsgrundlag registreret for hvert individ i det pågældende år. For året 2024 bruges opholdsgrundlaget fra 2023.

Indvandrerstatus er defineret ud fra variablen `ie_type` i BEF. Analysen opdeler befolkningen i hhv. indvandrere (`ie_type = 2`) og dem, der er født i Danmark (`ie_type = 1,3`)

Data er blevet sæsonkorrigeret via programmet JDemetra+.

Bilag 2: Dekomponering af fuldtidsbeskæftigelsen

Dette bilag beskriver dekomponeringen bag figur 4. Udgangspunktet er at antallet af beskæftigede fuldtidspersoner (B_t) i et givent år, t , er givet ved fuldtidsbeskæftigelsesgraden (b_t) gange antal personer (N_t): $B_t = b_t N_t$.

Derfor kan fuldtidsbeskæftigelsesændringen dekomponeres i en del, der følger af ændringer i beskæftigelsesgrad og antal personer samt et restled (interaktioner mellem ændringer i grader og antal):

$$\Delta B_t = B_t - B_s = \Delta B_t^{Grad} + \Delta B_t^{Antal} + R$$

Hvor de to første led er beregnet ved at fastholde enten antal personer eller fuldtidsbeskæftigelsesgraden for en given gruppe i et givent udgangså (år s) og gange det med ændringerne i henholdsvis antal personer og beskæftigelsesgrader indtil slutåret (år t):

$$\begin{aligned} \Delta B_t^{Grad} &= (b_t - b_s) N_s \\ \Delta B_t^{Antal} &= (N_t - N_s) b_s \end{aligned}$$

Dermed er restleddet:

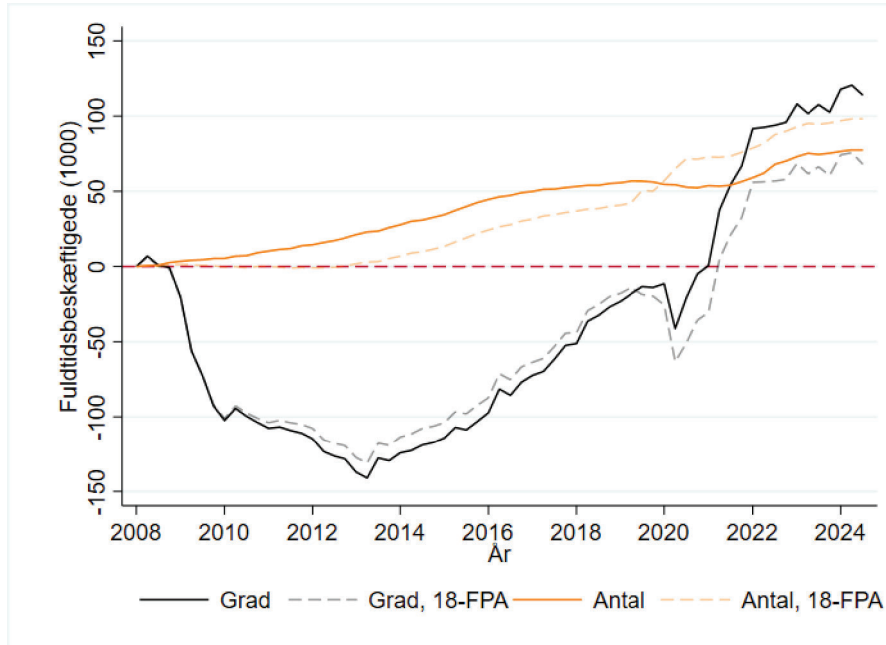
$$R = b_t N_t - b_s N_s + b_t N_s - N_t b_s$$

Dette er gjort med udgangspunkt i hver af hovedgrupperne, analysen har fokuseret på: indvandrere, de 18-59-årige og 60-70-årige. Metoden tager ikke højde for, at sammensætningen i gruppen også ændrer sig over tid. Det er fx undersøgt i DREAM (2022). Sådanne ændringer vil derfor fanges af restleddet.

I beregningen er en stor del af stigningen i beskæftigelsesgraden drevet af, at forhøjelser af folkepensionsalderen øger beskæftigelsen fordi mange følger den officielle folkepensionsalder i deres tilbagetrækningsbeslutning. Men disse ændringer kan også ses som en forøgelse af antal hænder i den arbejdsdygtige alder. For at "rense" for dette foretages beregningen også for personer i aldersspændet fra 18 år og frem til den til enhver tid gældende folkepensionsalder (18-FPA).

De årlige prædikterede værdier er vist i figur A.1. Det er vist både for ændringer i antal og beskæftigelsesgrader for 18-70-årige og for 18 til folkepensionsalder (18-FPA). De to linjer følger i store træk hinanden.

FIGUR A.1. Forudsagte ændring i antal fuldtidsbeskæftigede, som følge af ændringer i antal personer (Antal) og i fuldtidsbeskæftigelsesgrader (Grad) ift. 2008

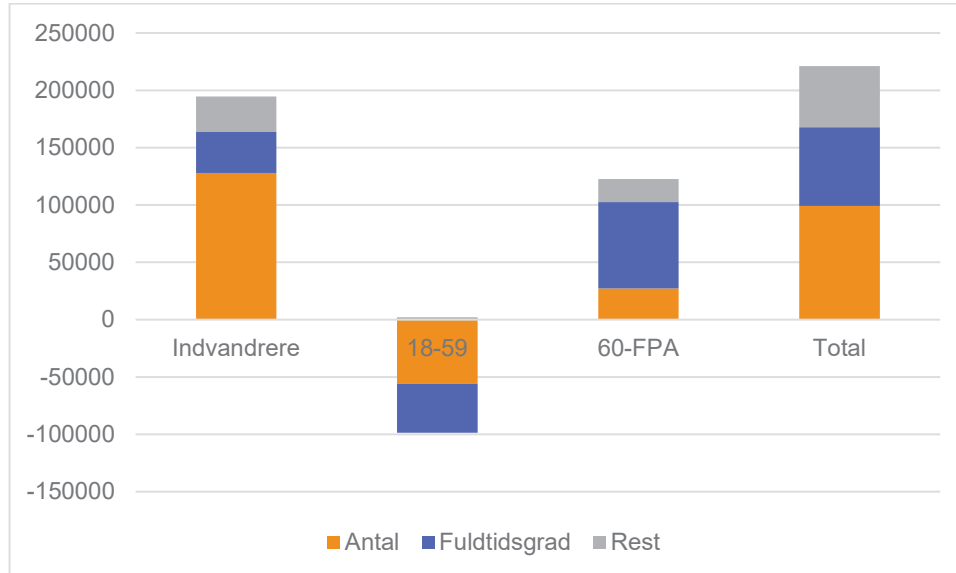

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren viser de forudsagte ændringer i antal fuldtidsbeskæftigede, hvis det er drevet af ændringen i fuldtidsbeskæftigelsesgrad, men antal hænder holdes konstant på niveauet i 2008 ("Grad"), samt det er drevet af ændringen i antal hænder, men fuldtidsbeskæftigelsesgrad holdes konstant på niveauet i fra 2008 ("Antal"). Figuren viser både ændringer, for alle 18-70-årige og hvor der kun medregnes personer op til og med folkepensionsalderen og hvor antal personer i arbejdsstyrken derfor de facto ændres via folkepensionsreformerne (markeret "18-FPA").

Figur A.2 viser dekompositionen for ændringer fra 2008 til 2024 for personer op til folkepensionsalderen. Her viser antallet en større betydning for seniorerne. Dekompositionen forklarer dog kun 73% af den samlede stigning i fuldtidsbeskæftigede under folkepensionsalderen. Derfor svarer den forklarede andel af stigning i fuldtidsgrader for indvandrere stadig til samme antal i fuldtidspersoner: ca. 35.000.

FIGUR A2. Forklaret ændring i antal fuldtidsbeskæftigede som følge af ændringer i antal personer og i fuldtidsbeskæftigelsesgrader, for 18 til folkepensionsalder, 2008-2024

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren viser de forudsagte ændringer i antal fuldtidsbeskæftigede, hvis det er drevet af ændringen i fuldtidsbeskæftigelsesgrad fra 2008 til 2024, men antal hænder holdes konstant på niveauet i 2008 ("Fuldtidsgrad"), henholdsvis andel der er drevet af ændringen i antal personer, mens fuldtidsbeskæftigelsesgrad holdes konstant på niveauet i fra 2008 ("Antal"). Gruppen 60-FPA inkluderer alle 60+-årige og indtil den til enhver tid gældende folkepensionsalder. De prædikterede ændringer forklarer 79% af stigningen på 221.000 fuldtidsbeskæftigede fra 2008 til 2024 (figur 2), og resten er angivet ved de grå områder ("Rest"), se bilag 2.

Referencer

AE (2023). Rekordhøj beskæftigelse er drevet af seniorer og indvandrere, af Emilie Damm Klarskov og Anton Lykketoft.

Bolvig, Iben (2025). Effekter af tilbagetrækningsreformer. Litteraturstudie af effekter på arbejdsmarkedstilknytning og arbejdskraftefterspørgsel samt spillover-effekter på familien. København: VIVE.

DA (2024). Internationale medarbejdere og seniorer har drevet fremgangen i beskæftigelsen siden 2010. DA Analyse.

DREAM (2022). Fremskrivning af befolkningens arbejdsmarkedstilknytning. Socioøkonomisk fremskrivning, af Jonathan Zangenberg Hansen.

DØRS (2021). Kapitel III: Tilbagetrækningsaftalen, i Dansk Økonomi, forår 2021.

DØRS (2024). Dansk Økonomi, efterår 2024.

Hansen, Anders Munk og Anthon Elm (2024). Hvad har Arne-pension betydet for tilbagetrækning og beskæftigelse? Nationaløkonomisk Tidsskrift 2024:10, 1-27.

Jonassen, Anders Bruun (2019). Status på beskæftigelsen i Danmark, kap. 2 i Jan Rose Skaksen (ed.): Hvordan udvikler beskæftigelsen sig i Danmark? ROCKWOOL Fonden.

Økonomiministeriet (2024; 2025). Økonomisk redegørelse. Maj 2024/2025.